

Sobirania
i Justícia
ASSOCIACIÓ INDEPENDENTISTA

MOTS D'HOMENATGE A ÒMNIUM CULTURAL PRONUNCIATS AL SANTUARI MARE DE DÉU DEL MONT PER NARCÍS OLIVERES EL 16 D'OCTUBRE DE 2011

Senyor Rector del Santuari Mare de Déu del Mont,
Senyor Diputat-Alcalde de Figueres,
Senyora Presidenta d'Òmnium Cultural,
Amics,

Òmnium va néixer oficialment l'11 de juliol de 1961 amb la forma jurídica de societat civil amb l'objectiu de protegir i de promocionar la cultura catalana. Catalunya, en aquells moments, patia la dictadura franquista i les llibertats de la nostra nació eren perseguides. Hi havia la voluntat de fer desaparèixer qualsevol vestigi de la nostra identitat. La cultura és un signe capital de la nostra identitat. Res no és perdut si queda la cultura. El lloc on ara ens trobem és emblemàtic per a la nostra cultura. Aquí mossèn Cinto Verdager va escriure el Poema Canigó. I emblemàtics són autor i poema. És per això que l'any 1945 als inicis d'aquella llarga nit quan el santuari es disposava a celebrar d'una manera solemne el centenari del naixement de mossèn Cinto a darrera hora l'acte era prohibit pel "*senyor entre cometes*" Governador Civil de la Província. Els opressors sabien perfectament la importància que per a la nostra identitat tenia aquell acte. Però la prohibició, lluny d'assolir l'objectiu d'eliminar-la la va enfortir. Malgrat tot, l'acte, d'una manera clandestina que denotava una voluntat de resistència, es va portar a cap. D'intents d'anorreament com el que recordo se'n va produir molts. Hi havia necessitat de salvar la cultura catalana i de reactivar-la i amb aquesta ferma voluntat va néixer Òmnium. Amb el propòsit de salvar no només la cultura. També amb el de salvar tots els signes que configuren precisament la identitat col·lectiva: la Nació Catalana.

El 1963 la policia va clausurar l'estatge al Palau Dalmases de Barcelona. Amb el pretext de que la seva activitat no s'ajustava a la seva condició jurídica, va realitzar un escorcoll i es va emportar correspondència i documentació diversa. I com en l'acte del 1945 en aquest lloc, és a dir amb la mateixa voluntat de resistència, va realitzar les tasques per a les qual s'havia constituït en la més estricta clandestinitat. El 1967 es va poder reobrir legalment com associació. El 18 de gener de 1972, la Junta Directiva nacional va acordar que a Figueres existís una Delegació Territorial, la qual va quedar formalment creada el 2 de febrer de 1973, amb la constitució d'una Junta presidida per Josep Mª Ametlla, de la qual n'erem membres, en qualitat de tresorer l'Eduard Puig i Vayreda que avui es troba aquí, jo mateix que n'era el

vicepresident i altres figuerencs, entre els quals esmentaré Ma. Àngels Anglada i el seu marit Jordi Geli.

L'entitat va esdevenir una eina social i fonamental de resistència nacional i de suplència de les institucions catalanes, inexistents durant la dictadura. Sabíem que si salvàvem la cultura, salvàvem la llengua, si salvàvem cultura i llengua recuperàvem la democràcia. I amb la seva cultura, amb la seva llengua i en democràcia, Catalunya existiria. En els sistemes democràtics el poder no té facultat per prohibir cap acte, ni fer desaparèixer cap cultura. La democràcia va néixer a Grècia quan la gent es va adonar que les coses públiques eren millorables per mitjà de discussions, votacions i lleis. Per això cal la llengua, i per això la volien fer desaparèixer. I per això Òmnium va fixar com una de les seves metes primordials salvar la llengua.

Aquells figuerencs n'erem perfectament conscients, i vàrem assumir el repte. Alguns com l'Eduard Puig i jo vàrem decidir també fer política. Ell va ser alcalde de Figueres. Jo vaig ser senador i conseller de la Generalitat. Fer política a mi em va atorgar un gran privilegi que valoro molt més que els càrrecs que, amb major o menor encert, vaig desempeñar: conèixer, col·laborar i esdevenir amic de dos grans patriotes, Josep Pallach i Ramon Trias Fargas. De Josep Pallach recordo que deia "cap home no és lliure si el seu poble és esclau". I que "resistir és existir", en la qual cosa he pensat en recordar la voluntat de resistència en l'acte del centenari del naixement de mossèn Cinto i de la persistència de les tasques en la clandestinitat d'Òmnium quan va ser clausurada el 1963. Ramon Trias Fargas afirmà que "la llibertat individual a base de claudicar de la meva essència de català no és possible", i també que "han passat els segles i els catalans hem anat forjant la nació catalana. Ser català és ser la voluntat de ser lliure".

Aquesta referència als segles passats de Ramon Trias Fargas i trobant-nos en aquest magnífic mirador dels Pirineus on mossèn Cinto va concebre el poema Canigó, em porta a acabar la meva intervenció recordant-ne l'últim vers.

*Lo que un segle bastí l'altre o aterra,
més resta sempre el monument de Déu
i la tempesta, el torb, l'odi i la guerra al Canigó
no el tiraran a terra,
no esbrancaran l'altívol Pirineu*

A CATALUNYA TAMPOC NO LA TIRARAN A TERRA !!!